

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 824/2019

07.07.2020. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића и адвоката Крсте Бобота и браниоца окривљеног ББ, адвоката Љубисава Радосављевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 35/13 од 20.02.2018. године исправљене решењем Вишег суда у Зрењанину К 35/13 од 07.05.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 769/18 од 18.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 07.07.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 35/13 од 20.02.2018. године, исправљене решењем Вишег суда у Зрењанину К 35/13 од 07.05.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 769/18 од 18.12.2018. године и то: захтев адвоката Крсте Бобота у целисти, а захтев адвоката Вићентија Даријевића у односу на повреду закона из члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку, док се захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића, у преосталом делу и захтев браниоца окривљеног ББ у целисти одбацују.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 35/13 од 20.02.2018. године, исправљене решењем Вишег суда у Зрењанину К 35/13 од 07.05.2018. године поред осталих, оглашени су кривим и окривљени АА и ББ, и то: окривљени АА, због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и десет месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 04.10.2012. године до 25.09.2013. године, а

окривљени ББ, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, и осуђен на казну затвора у трајању од једне године у коју се урачунава време проведено у притвору од 11.10.2012. године до 29.04.2013. године, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује уз примену електронског надзора, те је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописани законом који уређује извршење кривичних санкција и да ће суд, уколико окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

На основу члана 85. КЗ, окривљеном АА изречена је мера безбедности забрана вршења свих дужности у вези са располагањем, коришћењем, управљањем, руковањем и чувањем имовине Општине ..., која има трајати годину дана, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. Окривљеном АА је у смислу члана 367. став 7. КЗ, одузета имовинска корист у укупном износу од 2.755.000,00 динара и намештај наведен у потврди о привремено одузетим предметима ПУ Зрењанин од 05.10.2012. године укупне вредности 400.000,00 динара. На основу члана 91. у вези члана 92. КЗ, од окривљеног АА је одузета имовинска корист у износу од 556.886,89 динара. На основу члана 261. став 3. ЗКП, сви окривљени су обавезани на плаћање судског паушала у износу од по 5.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, те је одређено да ће суд о трошковима кривичног поступка одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 769/18 од 18.12.2018. године делимичним усвајањем жалби Вишег јавног тужиоца у Зрењанину, окривљеног ВВ и бранилаца окривљених АА, ГГ, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, првостепена пресуда је преиначена тако што је другостепени суд, поред осталих огласио кривим: окривљеног АА, због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и десет месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 04.10.2012. године до 25.09.2013. године и окривљеног ББ због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 33. и 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године у коју се урачунава време проведено у притвору од 11.10.2012. године до 29.04.2013. године, која ће се на основу члана 45. став 5. КЗ, извршити у просторијама у којима окривљени станује уз примену мере електронског надзора, те је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случају прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција и да ће суд, уколико окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању дужем од шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. На основу члана 85. КЗ, према окривљеном АА изречена је мера безбедности забрана вршења свих дужности у вези са располагањем, коришћењем, управљањем, руковањем и чувањем у односу на имовину Општине ..., која има трајати годину дана, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, а на основу члана 367. став 7. КЗ од овог

окривљеног је одузета имовинска корист у укупном износу од 2.755.000,00 динара, као и намештај наведен у потврди о привремено одузетим предметима ПУ Зрењанин од 05.10.2012. године, укупне вредности од 400.000,00 динара. На основу члана 91. у вези члана 92. КЗ, од окривљеног АА је одузета имовинска корист у износу од 556.886,00 динара, те је обавезан да назначени износ уплати у Буџет РС у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени Фонд за капитална улагања АП Војводине је ради остварења имовинскоправног захтева упућен на парницу. На основу члана 261. став 3. ЗКП, окривљени су обавезани на плаћање судског пашала у износу од по 10.000,00 динара у року од 15 дана након правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, те је одређено да ће суд о трошковима кривичног поступка одлучити посебним решењем. У преосталом делу изјављене жалбе су одбијене као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Вићентије Даријевић, због повреда закона из члана 458. став 3. члана 447. став 2. и члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине другостепену пресуду и списе предмета врати другостепеном суду на поновно одлучивање или да наведене пресуде преиначи тако што ће усвојити жалбу браниоца окривљеног изјављену против првостепене пресуде и окривљеног АА ослободити од оптужбе да је извршио предметна кривична дела. Бранилац је предложио да се у смислу члана 488. став 3. ЗКП, одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи;

- бранилац окривљеног АА, адвокат Крсто Бобот, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине другостепену пресуду и списе предмета врати другостепеном суду на поновни поступак, да браниоца окривљеног обавести о седници већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП и одложи извршење правноснажне пресуде на основу члана 488. став 3. ЗКП; и

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Љубисав Радосављевић, због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. и става 4. истог члана ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу и на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су поднети захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Вићентије Даријевић, у захтеву за заштиту законитости истиче да је правноснажном пресудом повређен закон из члана 441. став 3. ЗКП, јер су нижестепени судови повредили законске одредбе одлукама о досуђеном имовинскоправном захтеву и о одузимању имовине проистекле извршењем кривичног дела. Бранилац у вези са тим у захтеву наводи да је побијаним правноснажним

пресудама од окривљеног АА одузета имовинска корист у укупном износу од 2.755.000,00 динара као и покретне ствари описане на страни 14, последњи став изреке првостепене пресуде, иако у току поступка није постављен имовинскоправни захтев од стране оштећене Општине ..., која се више пута изричито изјаснила да није оштећена.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Како је окривљени АА правноснажном пресудом оглашен кривим због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 61. КЗ, а у смислу става 7. тог члана код свих облика примања мита обавезно је одузимање примљеног поклона или имовинске користи, то су нижестепени судови применом ове одредбе од окривљеног одузели имовинску корист прибављену извршењем кривичног дела у износу од 2.755.000,00 динара и намештај у вредности од 400.000,00 динара означен у ставу II на десетој страни изреке другостепене пресуде коју је окривљени примио као поклон од осуђеног ЕЕ.

Стога су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да је побијаном правноснажном пресудом повређен закон из члана 441. став 3. ЗКП, имајући у виду да нижестепени судови у конкретном случају нису ни одлучивали о имовинскоправном захтеву у смислу члана 258. став 4. ЗКП, нити о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, већ је у питању одлука о одузимању имовинске користи применом члана 367. став 7. КЗ, па су следствено томе без значаја наводи из захтева браниоца окривљеног да оштећена Општина ..., у току поступка није истакла имовинскоправни захтев и да из тог разлога од окривљеног није могла бити одузета имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића, у односу на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, оценио као неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Крсто Бобот у захтеву указује да је Апелациони суд у Новом Саду у другостепеном поступку учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, на штету окривљеног са образложењем да је другостепени суд одржао седницу већа на којој је донео одлуку о раздвајању кривичног поступка у односу на шест осуђених лица у односу на која је донео пресуду Кж1 728/18 којом је првостепена пресуда потврђена у односу на четири осуђена лица, а за два лица је преиначена првостепена пресуда тако што је одбијена оптужба због наступања застарелости кривичног гоњења, док је на истој нејавној седници другостепени суд донео одлуку да се у односу на окривљеног АА и још шест лица одржи претрес пред другостепеним судом. Против правноснажне пресуде истог већа Кж1 728/18 од 23.07.2018. године, овлашћена лица поднела су захтев за заштиту законитости Врховном касационом суду, о коме није била донета одлука до одржавања претреса пред другостепеним судом у предмету Кж1 769/18, на који начин је, према ставу браниоца, другостепени суд повредио закон на штету окривљеног АА, с обзиром да је одржао претрес у процесној ситуацији када је исто веће већ правноснажно осудило четири лица да су извршила кривично дело заједно са тада још окривљеним АА, а против те одлуке је био поднет ванредни правни лек, што није било овлашћено да учини, јер су били испуњени законски разлози за изузеће чланова већа у смислу члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, с обзиром на то да је другостепено веће у истом

предмету учествовало у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија ванредним правним леком.

Изнете навода захтева, браниоца окривљеног АА, Врховни касациони оцењује као неосноване.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, прописано је да ће судија или судија поротник бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или одлучивао о потврђивању оптужнице или учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или вештак, ако тим закоником није другачије прописано.

По налажењу Врховног касационог суда у конкретном случају није испуњен ни један од законских разлога прописаних чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП, за обавезно изузеће судија – чланова већа другостепеног суда на претресу одржаном пред тим судом, јер је услов за обавезно изузеће судије у одређеном предмету да је у истом предмету учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком, што значи да у одређеном кривичном предмету у поступку по жалби на првостепену пресуду не може учествовати судија који је учествовао у доношењу првостепене пресуде, односно у поступку по ванредном правном леку онај судија који је учествовао у доношењу првостепене и другостепене пресуде, што у конкретном случају није у питању.

Из наведеног разлога, по налажењу Врховног касационог суда, побијана другостепена пресуда није донета уз учињену повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, како се то неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Крсте Бобота.

Поред тога, бранилац окривљеног АА, адвокат Крсто Бобот у захтеву за заштиту законитости истиче и то: да је другостепени суд одлучујући о кривици окривљеног АА чињенично стање утврдио на основу два телефонска разговора која је овај окривљени водио са ЖЖ, дана 27.04.2012. године, који нису изведени у доказном поступку пред првостепеним судом, нити су странке предложиле њихово извођење у другостепеном поступку, због чега се, по ставу одбране, ради о незаконитим доказима прибављеним супротно одредбама Законика о кривичном поступку, чиме је повређен закон из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на штету овог окривљеног.

Врховни касациони суд изнете наводе оцењује као неосноване.

Према одредби члана 15. став 4. ЗКП, суд може дати налог странци да предложи допунске доказе или изузетно сам одредити да се такви докази изведу, ако оцени да су изведени докази противречни и нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано расправио.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, Врховни касациони суд налази да је другостепени био овлашћен да на претресу одржаном пред тим судом по службеној дужности изведе наведене транскрипте телефонских разговора јер је то било неопходно да се предмет доказивања свестрано расправи, при чему су на претресу пред

другостепеним судом били присутни и окривљени АА и његов бранилац, адвокат Вићентије Даријевић, када су имали могућност да изнесу примедбе на наведене доказе и начин њиховог извођења.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да транскрипти телефонских разговора између окривљеног АА и ЖЖ ни самој по себи нити по начину прибављања нису у супротности са одредбама ЗКП и следствено томе, а насупрот наводима захтева браниоца окривљеног АА, не представљају доказе који у смислу члана 84. ЗКП, нису могли бити коришћени у кривичном поступку.

Стога је захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Крсте Бобота, оцењен као неоснован и у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА, адвокат Вићентије Даријевић наводи да је Апелациони суд у Новом Саду, супротно одредби члана 458. став 3. ЗКП, раздвојио поједине делове пресуде на начин што је супротно члану 447. став 2. ЗКП, одржао нејавну седницу већа без обавештавања окривљеног АА и његових бранилаца, иако су они то захтевали у жалбама изјављеним против првостепене пресуде, а затим донео пресуду Кж1 728/18 од 23.07.2018. године којом је делимично потврдио првостепену пресуду у односу на лица која су првостепеном пресудом била осуђена за кривично дело давање мита из члана 367. КЗ, а првостепену пресуду укинуо у делу који се односи на кривично дело примање мита, због којег је првостепеном пресудом био оглашен кривим окривљени АА.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 458. став 3. и члана 447. став 2. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића у овом делу оценио као недозвољен.

Испитујући захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, Врховни касациони суд је нашао да захтев нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је, да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог законика мора се доставити и Одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона, подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради већ и указивање на то у чему се она састоји.

Међутим, Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног ББ, иако као разлоге за подношење захтева означава повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 3) ЗКП, у захтеву не образлаже истакнуте повреде закона, а како овај суд правноснажну одлуку односно поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су наведени у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у

чему се конкретно састоје повреде закона на које се захтевом указује, то је оцењено да захтев браниоца окривљеног ББ, нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић